

ACRONI 24

števila 11 | 21. novembra 2013 | acroni24@acroni.si

➤ Konec leta se nezadržno približuje

Oktobra smo se zelo približali cilju enakomerne proizvodnje preko celotnega meseca, na žalost pa nam ni uspelo v popolnosti uresničiti visoko zastavljenega načrta proizvodnje. Trendi so pozitivni in verjamem, da bomo zelo hitro dosegli načrtovane spremembe pri organizaciji in vodenju proizvodnje v Predelavi debele pločevine. Ključno za uspeh podjetja Acroni je izpeljati načrt proizvodnje prav v Predelavi debele pločevine, predvsem pri nerjavni in specialni debeli pločevini.

Zaključujemo gospodarski načrt za leto 2014 in v tem sklopu bomo organizirali srečanja z zaposlenimi po obratih in službah. Točen raspored bomo javili naknadno. Leto 2014 prinaša vrsto novih izzivov in sprememb, zato ste zelo pomembni na srečanja, kjer se bomo lahko pogovorili o vseh stvareh, ki krojijo našo skupno prihodnost.

November je svojevrsten izziv. Zaradi pomanjkanja naročil je naš načrt zelo nizek. Manj smo delali le leta 2008. Zato imamo idealno priložnost preseči načrtovane cilje in zmanjšati zaostanke na minimum.

Pospešeno pa delamo tudi pri pripravi projektov nove linije za toplotno obdelavo plošč in nove linije za brez kislinško čiščenje trakov. Podpis pogodb načrtujemo še letos. ■

slavko.kanalec@acroni.si

➤ Sredstva pri Pokojninski družbi A so varna

Večina zaposlenih v družbi Acroni je vključena v dodatno pokojninsko varčevanje prek Pokojninske družbe A, d. d.

Kot veste, sta Ministrstvo za finance RS in Banka Slovenije sprožila postopke za likvidacijo Probanke in Factor banke, ki sta tudi upravljavki dela sredstev zavarovancev Pokojninske družbe A, d. d. Vrednost naložb v podrejene obveznice Factor banke in Probanke znaša en odstotek vseh sredstev zavarovancev Pokojninske družbe A, d. d. Sredstva v upravljanju so last zavarovancev, niso na računu bank in ne bodo vključena v likvidacijo. Obe banki s pogodbo jamčita

za zajamčeni donos teh sredstev oziroma upravljanih portfeljev. Znatni del izgube, ki bo nastala zaradi odpisa navedenih podrejenih obveznic, bo pokrit z garancijami upravljavcev.

Pri nadaljnji sanaciji bančnega sektorja lahko zaradi naložb Pokojninske družbe A, d. d., v višini 1,5 odstotka vseh sredstev zavarovancev pri treh največjih državnih bankah (NLB, NKBM in Aban-ki) pričakujemo slabitve podrejenih obveznic, vendar zunanji upravljalci jamčijo za zajamčeni donos upravljanih portfeljev. ■

matija.kranjc@acroni.si

➤ Tržna analiza za Acronijeva specialna jekla

Predsednik uprave SIJ Tibor Šimonka in Benedict Blitz iz podjetja SMR

Podjetje SMR – Steel & Metals Market Research je med vodilnimi raziskovalnimi podjetji v svetu, ki izdeluje tržne analize za jeklarsko industrijo. Objavljajo tudi različna poročila in organizirajo konference za nerjavna in specialna jekla. Podjetje je leta 1994 ustanovil Marcus A. Moll, ki je pred tem že imel bogate izkušnje z delom v podobnih raziskovalnih podjetjih v Nemčiji. Prvotno je bil sedež podjetja v Nemčiji, leta 1997 pa so ga preselili v Ehrwald v Avstriji. V letu 2000 so se preselili v Reutte, kjer je sedež podjetja še zdaj.

SMR (matično podjetje in sestrsko družba SMI) ima 14 zaposlenih. Vzpostavljeno imajo široko mrežo kontaktov z različnimi ciljnimi skupinami – proizvajalci jekla, porabniki jekla, nacionalnimi in regio-

Udeleženci predstavitev tržne analize

nalnimi združenji ter statističnimi službami. Njihova neodvisnost jim omogoča visoko stopnjo zaupanja pri pridobivanju informacij, kar na drugi strani pomeni tudi verodostojnost njihovih analiz za različne ciljne skupine uporabnikov.

V Acroniju smo se odločili, da pri SMR naročimo tržno analizo za specialna jekla. Izdelava tržne analize tudi za SMR pomeni velik izziv, ki pa so ga uspešno izpeljali.

24. oktobra letos je bila uradna predstavitev analize, ki jo je podal Benedict Blitz. Predstavitev sta se udeležila tudi predsednik uprave skupine SIJ – Slovenska industrija jekla Tibor Šimonka in namestnik predsednika uprave Viacheslav Korchagin. ■

janka.noc@acroni.si

➤ Nepredvideni zastoji nam jemljejo sapo

Tudi oktobra smo precej zastojali za načrtovanimi cilji proizvodnje. Glavni vzrok za več kot 3.000-tonski zaostanek za načrtovano mesečno proizvodnjo jekla je povečano število nepredvidenih zastojev.

Že nekaj zadnjih mesecev imamo veliko težav zaradi okvar naprav in njihovega vzdrževanja. Vzdrževalnih nepredvidenih zastojev je zato precej. V preteklem mesecu jih je bilo kar za 45,3 ure, to pa je ob 6-urnem KT-ju (v tem času Jeklarna od ponedeljka do petka ne obratuje po 6 ur na dan) odločno preveč. Največ težav smo imeli s pečnim žerjavom 80/32 ton, pečnim legirnim sistemom, manipulatorjem Lance, obokom, prebodno loputo in vetrilom odpraševalne naprave.

Še vedno pa je precej tudi tehnoloških nepredvidenih zastojev (35,8 ure), vendar nam jih je v primerjavi s septembrom uspelo zmanjšati za osem ur. Izstopajo pa zastoji zaradi tlačenja vložka ter čiščenja in zasipanja erkerja.

Vsak dan se na vseh področjih trudimo, da rezultate izboljšamo. ■

leon.vidic@acroni.si

➤ Odgovorno in zavzeto delo – naša priložnost

Oktober je bil mesec, v katerem smo imeli veliko zastojev zaradi pomanjkanja vložka. Kljub temu smo v tem mesecu vroče zvaljali 29.475 ton pločevine.

Srečevali smo se s problematiko kakovosti pri specialnih nerjavnih avstenitnih ploščah, kjer je prihaja-

ton izmeta. Povečana vsebnost fosforja pri nekaterih specialnih avstenitnih nerjavnih jeklih pa je zahtevala dvakratni prehod slabov skozi potisno peč in prevlanje posameznih slabov.

Na ploščah debele pločevine se je izraziteje pojavljala valovitost, zaradi katere so vzdrževalci budno nadzorovali vroči ravnalnik transportne linije.

Pri izdelavi vroče valjanih kolobarjev smo se še vedno srečevali z izpadanjem pogona Štekel, kar nam je povzročalo precej tehnoloških in kakovostnih nevšečnosti. Naj pa ob tej priložnosti pohvalim vzdrževalno in tehnološko ekipo sodelavcev, ki je po napornih in dolgotrajnih analizah ter posegih v linijo pomanjkljivosti uspešno diagnosticirala ter težave v tem trenutku tudi že odpravila.

Seveda pa so se pojavljale in so še vedno opazne pomanjkljivosti pri kakovosti kolobarjev zaradi iztrošenosti hladnega navijalnika in posledično težav pri navijanju.

Novembra načrtujemo izdelati 14.616 ton vroče valjanih travkov in 15.392 ton plošč debele pločevine, kar skupno znaša 30.008 ton vroče valjane pločevine. Mislim, da ni treba poudarjati, kako pomembno je doseči zastavljene cilje, zato računam na odgovorno in zavzeto delo vsakega posameznega sodelavca. ■

ernest.medja@acroni.si

➤ Orkanski veter ni prizanašal

10. in 11. novembra je zaradi močnega vetra prišlo do precejšnje škode na objektih v Acroniju. Odprlo je strehe, pobilo stekla in odkrilo nadsvetlobe ter stene objektov.

Največ poškodb je utrpel obrat Hladna predelava. Uničenih in poškodovanih je bilo približno 400 m² nadsvetlob, razbitih pa okoli 20 m² oken v nadsvetlobah. Precejšnjo škodo so utrpeli tudi strešna kritina in izolacijske stene na Regeneraciji.

V Predelavi debele pločevine sta bili vidneje poškodovani kritini nad skladiščem rezervnih delov in halo E, odneslo in polomilo je 60 m² valoplasta iz nadsvetlob. Tako kot v Hladni valjarni je bilo tudi tu razbitih 20 m² stekel, in to na južnem delu hale E.

Obrata Jeklarna in Vroča valjarna večje škode zaradi orkanskega vetra k sreči nista utrpela, je pa vseeno popokalo približno 22 m² stekel.

Ogledi z izvajalci sanacijskih del so bili opravljeni dan po nesrečnem dogodku. Na objektu v Hladni predelavi pa so sanacijska dela na nadsvetlobah že v teku. Objekte so si ogledali tudi predstavniki zavarovalnic.

Ta teden so na poškodovanih objektih stekla vsa potrebna sanacijska dela in po pričakovanju bodo do konca novembra tudi zaključena. ■

borut.cegnar@acroni.si

➤ Ekskurzija dijakov jeseniške gimnazije v Acroniju

V petek, 11. oktobra, so dijaki tretjega letnika jeseniške gimnazije, ki imajo v programu izbirno naravoslovje, s spremljevalci prišli na ekskurzijo v naše podjetje. Bilo jih je kar sedemindeset, zato smo jih razdelili v dve skupini.

Ogledali so si obrata Vroča valjarna in Hladna predelava ter čistilno napravo Škajne jame. Dijakom smo želeli pokazati, kako poteka proizvodni proces in kako skrbimo za vso onesnaženo hladilno vodo, ki je uporabljena tekom proizvodnje.

Kot so pozneje zapisali v zahvalnem pismu, je bil ogled podjetja Acroni zanimiv in poučen ter je pomembno prispeval k njihovi zavesti o pomembnosti tovrstne industrije za delo in življenje ljudi v regiji ob hkratni primerni skrbi za okolje.

Naša želja je, da v prihodnje tudi ostalim učencem, dijakom in okoliškim prebivalcem pokažemo, da znamo tudi mi, kljub težki industriji, več kot odlično skrbeti za okolje. ■

erika.vidic@acroni.si

➤ S kreativnostjo do novega mazalnega sistema

Za testiranje glav brusilnega stroja je v delavnici vzdrževanja v Jeklarni preizkuševališče, na katerem je bil vgrajen novi mazalni sistem olje-zrak. Med glavnim remontom brusilnega stroja v Jeklarni je bil le-ta zaradi nemotenega in učinkovitega delovanja proizvodnje prenesen in vgrajen na brusilni stroj. Tako smo na preizkuševališču v delavnici vzdrževanja ostali brez mazalnega sistema. To pa je pomenilo, da bi morali za laboratorijske potrebe kupiti povsem nov sistem, kar pa bi bil precejšen strošek, ocenjen na okoli 20.000 evrov.

Namesto nabave novega mazalnega sistema smo napravili z lastnim znanjem, izkušnjami in talentom izdelali sami. Material smo poiskali med odvečnimi rezervnimi deli naprav in delujočimi komponentami odsluženih sistemov. Tako nam je uspelo ponovno vzpostaviti kakovosten mazalni sistem za laboratorijske potrebe preizkušanja, ki je plod lastnega razvojnega znanja in ustvarjalnosti.

Avtor zamisli je Roman Kalamar, soavtorja pa sta Matevž Jan in Gašper Korbar. ■

stanislav.jakelj@acroni.si; jelka.puksic@acroni.si

Novi mazalni sistem je plod lastnega ustvarjalnega znanja.

VRSTICE ZA VARNOST

➤ Nenajavljen vzdrževalni poseg je lahko usoden

V Acroniju oktobra in novembra izvajamo aktivno izobraževanje delovodij in operaterjev s področja tehnologij, varstva in zdravja pri delu, ekologije ter vzdrževanja. Cilj izobraževanja in nato preverjanja usposobljenosti za delo na delovnem mestu je predvsem obnoviti znanje za delo, ki bo varno in zdravo ter okoliško sprejemljivo in kakovostno.

S stališča varstva in zdravja pri delu je glavni poudarek zlasti na razumevanju varnosti pri vzdrževalnih posegih ter varovanju pred nenadnimi oziroma nepredvidnimi vklopi naprav. Naša želja je, da se vsi skupaj še bolj zavedamo pomena lastne varnosti, varnosti sodelavcev in učinkovite ter varne uporabe naprav.

V pogovorih s sodelavci smo pridobili kar nekaj koristnih predlogov glede odprave različnih pomanjkljivosti pri varstvu in zdravju pri delu. Vse nedoslednosti in pomanjkljivosti bomo obravnavali in jih s tehničnimi ukrepi ter izboljšavami v najkrajšem možnem času tudi odpravili. V okviru navodila za sankcioniranje pripravljamo tudi pravilnik o rumenih kartonih za zaznamovanje vseh tistih sodelavcev, ki obveznosti ne bodo dosledno spoštovali.

Razmišljamo pa tudi o pozitivni spodbudi vseh tistih, ki dosledno upoštevajo in izpolnjujejo vse predpisane zahteve. ■

janko.legat@acroni.si

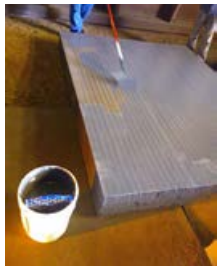
➤ Odnos do okolja je naš odnos do soljudi

Na področju ekologije skušamo v izobraževalnih temah sodelavcem predstaviti pomembnost vključevanja vsakega posameznika v aktivne procese okoljevarstvene naravnosti. Tu ne gre samo za seznanjanje z ustreznim ločevanjem odpadkov, ki počasi postaja že vsakdanji način življenja. Hočemo, da sodelavci vedo in poznajo osnovne principe delovanja naših odpraševalnih in čistilnih naprav ter znajo aktivno in brez pomislekov ukrepati ob izrednih dogodkih na področju varstva okolja in preprečevanja morebitnega onesnaženja.

V okviru programa usposabljanja smo sodelavcem pripravili pisno gradivo, kjer se lahko seznanijo z vsemi izzivi s področja osebne okoljevarstvene aktivnosti. Če kdo od sodelavcev gradiva ni prejel, ga lahko dobi v delovodskih pisarnah in operaterskih kabinah. ■

sabina.skrjanc@acroni.si

➤ Zaščitni premaz, ki rešuje slabe

Novembra smo testirali premaz za zaščito slabov pred oksidacijo v potisni peči. Zaščitni premaz vsebuje zmes oksidov in je na vodni osnovi, namenjen pa je zaščiti slabov, pri katerih bi na podlagi preteklih izkušenj lahko pričakovali napake na površini plošč. Testni slabi so bili zbrušeni ter premazani v adjustaži Jeklarnе, nato pa klasično predelani v plošče.

Prvi testi kažejo na pozitiven vpliv zaščitnega premaza, zato bomo testiranja na kritičnih slabih nadaljevali. Vsem, ki so sodelovali pri testiranjih, se ob tej priložnosti najlepše zahvaljujemo! ■

matevz.fazarinc@acroni.si

➤ Investicijska dejavnost v novembru

Pri naložbah predvidevamo novembra zaključek aktivnosti v skupni vrednosti 0,963 milijona evrov. Od tega je 0,518 milijona evrov namenjeno projektom in 0,441 milijona evrov investicijskemu vzdrževanju. Najvišje postavke so začetek gradbenih del na Wellman-Bellman peči št. 2, dobava 90-tonske livne ponovce in dobava rezervnih delov za novi ravnalni stroj v Predelavi debele pločevine.

Novembra podpisujemo pogodbe za:

- izdelavo dveh novih drsnih zapiral ponovc,
  - nabavo najnujnejših rezervnih delov novega 24-tonskega žerjava hale B v Predelavi debele pločevine.
- Pridobili smo uporabno dovoljenje za novi ravnalnik 2500 mm v Predelavi debele pločevine. ■

robert.presern@acroni.si

VRSTICE ZA KAKOVOST

➤ Znanje podkrepljeno s spodbudnimi rezultati

Oktober in novembra je bila naročena večja količina plošč večjih debelin vrste jekla 347 in 347H. Odlihtih je bilo 14 šarž teh vrst jekel, večinoma za plošče, debelejšje od 40 mm. Prve tri izdelane šarže so odstopale glede na opredeljeni tehnološki predpis (TP), in sicer po vsebnosti fosforja. Omenjene šarže so bile predelane po prilagojeni tehnološki poti, izmet je bil tako minimalen. Pri ostalih enajstih šaržah odstopanj od TP-ja ni bilo, kar se je odrazilo tudi v pretočnosti in seveda kakovosti izdelanih plošč. Po predpisani tehnološki poti težav s predelavo plošč do debeline 80 mm ni. ■

Drugo odstopanje, katerega posledica je bila povečanje izmeta, pa je bilo potrđitev naročila za plošče debelin 105 mm in 125 mm (omejitev debeline pri teh vrstah jekel je 80 mm). V sklopu odlihtih šarž smo testno predelali posamezne livne pozicije s ciljem doseči ustrezno kakovost debelejših plošč. Testi so trenutno še v polnem teku, rezultati pa so spodbudni in kažejo, da nam bo s prilagojeno tehnologijo predelave slabov uspelo izdelati kakovostno ustrezne plošče debeline do 125 mm. ■

bostjan.bradaskja@rcjesenice.si

KADROVSKA GIBANJA

V Acroniju je bilo 31. oktobra 2013 1.197 zaposlenih. Podjetje je oktobra zapustilo pet delavcev.

Naši novi sodelavci so postali: Marijo Delić v Jeklarni, Miha Jotič v Vroči valjarni, Jure Bernetič v Kakovosti, razvoju in tehnologiji in Urban Satler v Informatiki. ■

nejra.benic@acroni.si

➤ Bolniška odsotnost in poškodbe pri delu

	Bolezen do 30 dni	Bolezen nad 30 dni	Lažje poškodbe pri delu	Poškodbe na poti
September 2013	127	22	10	-
Oktober 2013	131	26	6	-

Oktober sta privlekala na svet:
sin Din – očetu Dejanu Rakoviču iz Predelave debele pločevine,
sin Din – očetu Esmirju Mustedanagiču iz Vroče valjarne.

Čestitamo!

jelka.puksic@acroni.si

robert.starc@acroni.si

➤ Plazemska komora tik pred zagonom

Oktober in novembra so stekla zaključna dela pri inštalaciji naprave za plazemsko čiščenje plošč nerjavne debele pločevine. Acronijevim inženirjem in inženirjem Razvojnega centra Jesenice sta se pri zaključnih inštalacijah pridružila strokovnjaka za strojno in elektro opremo iz podjetja Plasmat.

Inštalirane in montirane so bile skoraj vse napajalke v komori. Tako se je lahko dokončala in zaprla ena stran napajalke ter povezava z generatorji. Uspešno je bila montirana in

povezana negativna elektroda. Sledila je montaža merilnikov tlaka, temperature, stikal ...

Posamezni segmenti naprave so že bilo uspešno testirani. Deluje vse, nastala je le manjša težava pri pnevmatskih ventilih. V Plasmatu bodo preverili shemo vezave in odpravili vse pomanjkljivosti.

Prvi testni zagon pričakujemo že konec tega meseca. ■

bostjan.podlipec@acroni.si

➤ Velik razvojni uspeh

Razvojni projekt Novo korozijsko odporno jeklo za preoblikovanje plastike Acroni T85 je na 8. Slovenskem forumu inovacij prejel prestižno priznanje kot najboljša inovacija razvojno-raziskovalne institucije. Avtorjem iskreno čestitamo. Več si lahko preberete v prilogi Acronija 24. ■

stanislav.jakelj@acroni.si

➤ Bregovi Save kmalu brez žlindre

Levo: Generalni direktor podjetja Harsco Minerals Europe Bart Vanderlinden in župan občine Jesenice Tomaž Tom Mencinger, desno: Predsednik uprave skupine SIJ – Slovenska industrija jekla Tibor Šimonka

Povabljeni visoki gostje na slavnostnem odprtju

V podjetju Harsco Minerali Slovenija, ki predeluje Acronijevo žlindro, so 7. novembra tudi uradno odprli obrat za predelavo bele in črne žlindre. V Harscu so s sedem milijonov evrov vredno naložbo poskrbeli za okolju prijazen zaprt sistem predelave tega odpadka v uporabne materiale za gradbeništvo. Že od lani v obratu predelujejo črno žlindro, od pomladi letos pa tudi belo žlindro. Kot je napovedal direktor Harsca Andrej Begelj, lahko predelajo kar 40 ton žlindre na uro, v enem letu torej približno 100.000 ton, in tako bo velik kup žlindre z brežine Save postopoma izginil v predvidoma petih letih. ■

anja.potočnik@sijsi

➤ Odlična družba in zanimiva izkušnja

V Društvu metalurgov in tehnikov (DMIT) smo za 10. november dobili vabilo, da se kot gostje na rdeči tribuni lahko udeležimo snemanja ene najbolj gledanih razvedrilnih

majice in šale ter zasedli rdečo tribuno. Modro tribuno pa so zasedli člani in članice pevskega zbora Šmartno ob Paki, zato si lahko predstavljate, da veselja in dobre volje ni manjkalo. Do 20. ure so stekle priprave, nato pa so prišli tekmovalci s svojimi vodjama Borisom in Nino ter voditeljem oddaje Mariom Galuničem. Začelo se je snemanje, ki je potekalo zelo tekoče, čeprav so popoldne že posneli eno oddajo. Do zadnje igre je šlo naši strani dobro, nato pa so po treh vprašanih modri povedli za 18 točk. Pri zadnjem vprašanju smo še imeli možnost zmagati s številko 50 ali 100 na kolesu sreče, vendar kolo ni bilo več na naši strani.

Zaključili smo pred 22. uro in se polni vtisov in prešerno razpoloženi poslovili. Kot poraženci smo za spomin dobili majico. Vendar ni pomembno zmagati, важно je sodelovati, sploh v dobri družbi veselih ljudi.

Hvaležni organizatorjem ter zadovoljni z novo izkušnjo smo se vračali domov. Vabimo vas, da si oddajo ogledate. Predvajali jo bodo v soboto, 23. novembra, od 20. ure dalje na prvem programu Televizije Slovenija. ■

marjan.mencinger@acroni.si

➤ Zakaj in kdaj menjati letne pnevmatike z zimskimi?

Marsikdo od nas se večkrat vpraša, zakaj bi novembra sploh menjal pnevmatike in na svoj avto namestil zimske.

Za začetek omenimo dejstvo, da so za zimo ozi-

roma poletje značilne različne podnebne razmere. Pozimi so temperature nižje in imamo sneg, poleti pa se ozračje in asfalt segrejeta.

Tekalna plast letne pnevmatike pri temperaturah, nižjih od 7 °C, otrdi. To povzroča slabši oprijem pnevmatike na cestišču, kar vpliva na daljšo zavorno pot vozila. V nasprotju z letnimi je tekalna plast zimskih pnevmatik mehkejša in zagotavlja boljši oprijem pri nizkih temperaturah. Značilnosti zimskih pnevmatik so poleg večje mehкости tekalne plasti v primerjavi z letnimi pnevmatikami še:

- manjša aktivna površina dezena tekalne plasti,
- večje število lamel – zarez v blokih tekalne plasti in
- posebna zmes tekalne plasti z dodatkom silike nove generacije, ki zagotavlja boljši oprijem na mokrem cestišču ter manjši kotalni upor, kar ugodno vpliva na porabo goriva.

Zato zaradi svoje varnosti in varnosti ostalih sodelujočencev v prometu redno skrbimo, da imajo naši konjički ustrezno obutev. Letnemu času primerno. ■

stanislav.jakelj@acroni.si

➤ Nasveti za varno zimsko vožnjo

Preverite tlak v vaših pnevmatikah, še zlasti, če imate na kolesih zimske pnevmatike. Tlak v zimskih pnevmatikah naj bo za 0,2 bara višji od tlaka v letnih pnevmatikah, saj višji tlak izboljša vozne lastnosti in zmanjša kotalni upor. Tako se zimske pnevmatike kljub višjim blokom na tekalni površini pri večjih hitrostih in obremenitvah ne bodo pretirano segrevale. Preden brezskrbno zapeljete v zimo, preverite še starost vaših zimskih pnevmatik; tudi če je profil na njih globlji od štirih milimetrov, naj pnevmatike ne bi bile starejše od petih let, saj starost spremeni mehanske in kemične lastnosti tekalne površine. Pa srečno na cesti. ■

stanislav.jakelj@acroni.si

➤ Praznik kakija in Šavrini

Člani Društva metalurgov in tehnikov smo se 9. oktobra odpravili na jesenski izlet v slovensko Istro na praznik kakija in ogled Šavrinov. Naš prvi cilj je bil Strunjan, kjer se je odvijal praznik kakija in kjer so tudi največji nasadi tega »božjega sadeža«. Glavno dogajanje je bilo pod šotorom, kjer so domačini pripravili razstavo, predavanje in stojnice s kakijem in izdelki iz njega. Po ogledu, možnem nakupu in druženju z domačini smo nadaljevali z ogledom strunjske župnijske cerkve. Odpravili smo se v Krajinski park Sečoveljske soline, kjer nas je čakal zanimiv kulturno-etnološki program. Sledila je vožnja v notranjost Istre, po šavrinskih gričih, posajenih z vinsko trto, oljkami, češnjami, figami in mandljevci. Vas Koštabona, ki je ena najlepše strnjeno pozidanih istrskih vasi, nam je predstavil lokalni vodič Zlatko. Pot smo nadaljevali v vas Truške, obiskali smo ekološko vinogradišče Rodica, si ogledali vinsko klet in imeli degustacijo vin. Po prijetnem druženju z vinarjem je sledila vožnja v Koper. Zaključek je bil v šotoru, kjer se je odvijalo martinovanje na prostem. Uživali smo v prijetni glasbi ter se tudi zavrteli. ■

marjan.mencinger@acroni.si

➤ Razporejanje zaposlenih je osnovna naloga organizatorjev dela

Pozdravljeni, prosim za vaš odgovor. Ali je po zakonu dovoljeno, da g. Kramar deli odločbe za razporejanja delavcev na različna delovna mesta? Ali je res zagrožena disciplinska kazen, če se na izdano odločbo ne odzovem? Hvala in lep pozdrav.

Razporejanje zaposlenih je osnovna naloga organizatorjev dela, tako tudi Marjana Kramarja. Odredbe, ki

jih izdajo organizatorji dela, so v skladu z Zakonom o delovnih razmerjih in kolektivnimi pogodbami. Nesplošno je odredb delodajalca pomeni kršitev pogodbenih obveznosti s strani delavca, kar sproži predpisane disciplinske ukrepe. ■

peter.dular@acroni.si

➤ Koriščenje letnega dopusta

Lep pozdrav! Zanima me, ali lahko koristim letni dopust. Letos mi ni uspelo koristiti letnega dopusta, ker sem bil

na očetovskem dopustu. Sem pa že januarja 2013 najvil koriščenje svojega letnega dopusta, in sicer v obdobju med 20. 12. 2013 in 8. 1. 2014. To pomeni dva turnusa v decembru in enega in pol v januarju. Sedaj pa ne vem, ali mi ta dopust pripada ali ne. Hvala za odgovor.

Očetovski dopust je pravica, ki očetu pripada po rojstvu otroka in v ničemer ne vpliva na pravico do koriščenja letnega dopusta. Torej zaposlenemu pripada tako letni dopust kot tudi očetovski dopust. Letni dopust se koristi v dogovoru z delodajalcem. ■

peter.dular@acroni.si

Velik uspeh razvojnega potenciala na 8. Slovenskem forumu inovacij

Veselimo se velikega uspeha našega razvojnega potenciala oziroma sodelavcev Razvojnega centra Jesenice in Acronija na 8. Slovenskem forumu inovacij. Oba prijavljena razvojna projekta sta se uvrstila med 46 najboljših projektov v državi. Vseh prijavljenih projektov je bilo 127.

S tem so si avtorji projektov pridobili pravico predstavitve na dvodnevnem srečanju najboljših slovenskih inovacijskih projektov v Cankarjevem domu v Ljubljani, ki je potekalo 12. in 13. novembra letos.

Javna agencija SPIRIT Slovenija s finančno podporo Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo RS že osmič zapored predstavlja najboljše inovacije podjetij, posameznikov in razvojno-raziskovalnih institucij.

8. Slovenski forum inovacij je največji slovenski inovativni potencial.

Prijavljena in nagrajena inovacijska projekta iz Razvojnega centra Jesenice in Acronija sta:

Novo korozijsko odporno jeklo za preoblikovanje plastike Acroni T85

- Vodja projekta: Aleš Čop.
- Sodelavci: mag. Milan Klinar, Janko Kokošar, Jani Novak, Marjan Kunšič, Marjan Mencinger, mag. Anton Košir, dr. Boštjan Bradaškja, mag. Erika Bricelj, Iztok Tomažič in Bojan Krničar.

Nova legirana pločevina za uporabo pri povišanih temperaturah in tlakih

- Vodja projekta: mag. Erika Bricelj.
- Sodelavci: mag. Milan Klinar, mag. Anton Košir, Jani Novak, mag. Franci Zupan, Marjan Kunšič, Aljoša Reven, Emil Šubelj in dr. Gorazd Kosec.

Še več. Projekt **Novo korozijsko odporno jeklo za preoblikovanje plastike Acroni T85** je bil uvrščen med osem najboljših inovacij in je prejel posebno nagrado kot najboljša inovacija razvojno-raziskovalne institucije.

Jeklo Acroni T85 je naše prvo korozijsko odporno orodno jeklo. Jeklo tržimo v obliki plošč debele pločevine v poboljšanem stanju. Tehnološke rešitve, ki smo jih razvili za to jeklo, v posameznih segmentih uspešno prenašamo tudi na druga zahtevna jekla.

Iskrene čestitke vsem nagrajencem in obilo zagnanega in uspešnega dela tudi v prihodnje. ■

Namestnik menedžerke sistema stalnih izboljšav Stane Jakelj
Glavni direktor Slavko Kanalec

Stane Jakelj, mag. Anton Košir, mag. Erika Bricelj, glavni direktor Slavko Kanalec, Aleš Čop in dr. Boštjan Bradaškja

Del tima nagrajenega razvojnega projekta: mag. Anton Košir, mag. Erika Bricelj, Aleš Čop in dr. Boštjan Bradaškja

Podelitev prestižne nagrade na 8. Slovenskem forumu inovacij vodi projekta Alešu Čopu

➤ Novo korozijsko odporno jeklo za preoblikovanje plastike Acroni T85

Korozijsko odporno orodno jeklo za preoblikovanje plastike Acroni T85 je plod obsežnega lastnega razvojnega dela in znanja.

V razvojni projekt so bile vključene vse najpomembnejše razvojne faze, od študija konkurenčnih izdelkov, načrtovanja, laboratorijskih preiskav ter razvoja tehnoloških parametrov izdelave in predelave jekla. Glavni izzivi pri osvojitvi tega izdelka so bili:

- postavitve optimalnega razmerja legiranih elementov za ustrezno homogenost mikrostrukture

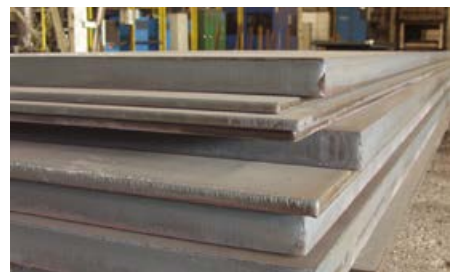
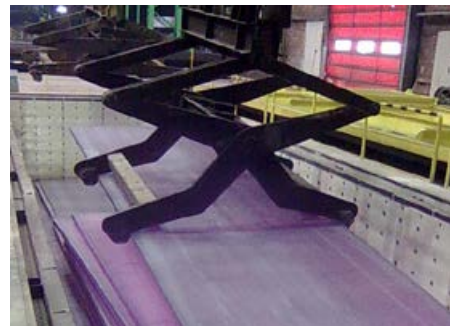
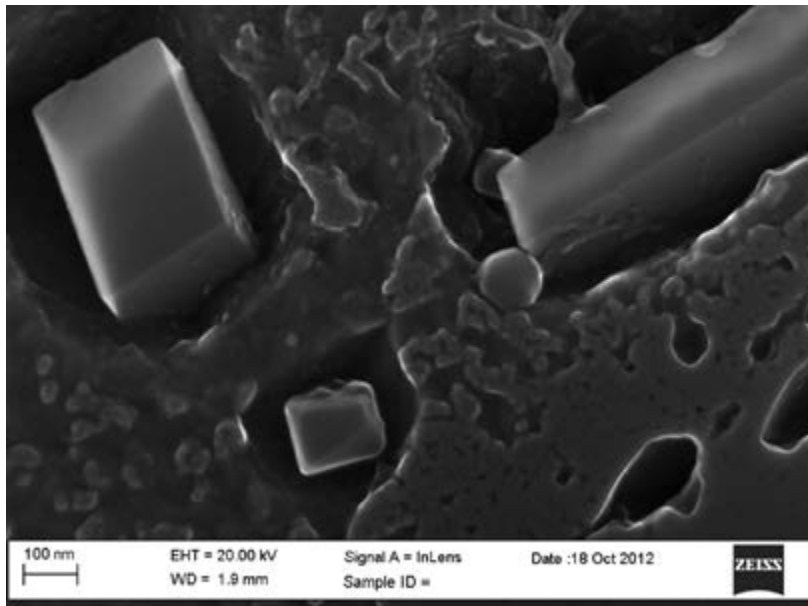
- zahtevna izdelava jekla v fazi sekundarne metalurgije in ustrezni parametri kontinuirnega ulivanja,
- optimalni pogoji vročega valjanja in ohlajanja,
- zahtevna večfazna toplotna obdelava končnih plošč debele pločevine.

Novo orodno jeklo je po svoji kakovosti povsem konkurenčno jeklom, ki jih v kovano-valjanih izdelkih izdelujejo veliki evropski proizvajalci teh jekel. Za tak rezultat je potrebno dobro sodelovanje tako razvojnih inženirjev v RCJ kot tudi številnih odličnih

sodelavcev v dolgi proizvodno-tehnološki verigi v Acroniju. Dejansko je bil krog sodelavcev pri projektu tako na inženirski kot tehniški ravni precej širši, kot jih lahko poimensko zajamemo v projektno skupino.

Z razvojem tega jekla smo začeli zaradi potreb trga in usmeritve Acronija v širitev programa orodnih jekel za preoblikovanje plastike. Naši kupci uporabljajo to jeklo za izdelavo nosilnih delov orodij za brizganje plastike, kjer se poleg ustrezne toplotne obstojnosti zahteva tudi odpornost na kemijske vplive. ■

ales.cop@acroni.si

➤ Nova legirana pločevina za uporabo pri povišanih temperaturah

Uspelo nam je razviti tehnologijo izdelave, ulivanja, predelave in toplotne obdelave jekla, namenjenega za uporabo pri povišanih temperaturah in tlakih. Povsem na novo smo razvili jeklo, in sicer v okviru predpisov standarda SA 387. Novorazvito jeklo ima najvišji možen legirni dodatek, zato je bilo za razvoj in izdelavo precejšen izziv.

Jeklo odlikuje izredna korozijska obstojnost pri povišanih temperaturah. Poleg odlične korozijske stabilnosti pa smo morali doseči tudi zelo specifične končne mehanske lastnosti. Potencial za zagotavljanje mehanskih lastnosti smo dosegli z razvojem modela legiranja niobija in vanadija, ki tvorita z ogljikom in dušikom karbide oziroma karbonitride in nitride. Ti dobjeni precipitati zadržujejo rast kristalnih zrn in tako ustvarjajo pogoje za povečanje trdnostnih lastnosti jekla. Končne predpisane mehanske lastnosti jekla pa smo uspeli doseči z natančno določenimi pogoji toplotnih obdelav jekla. ■

erika.bricelj@acroni.si

